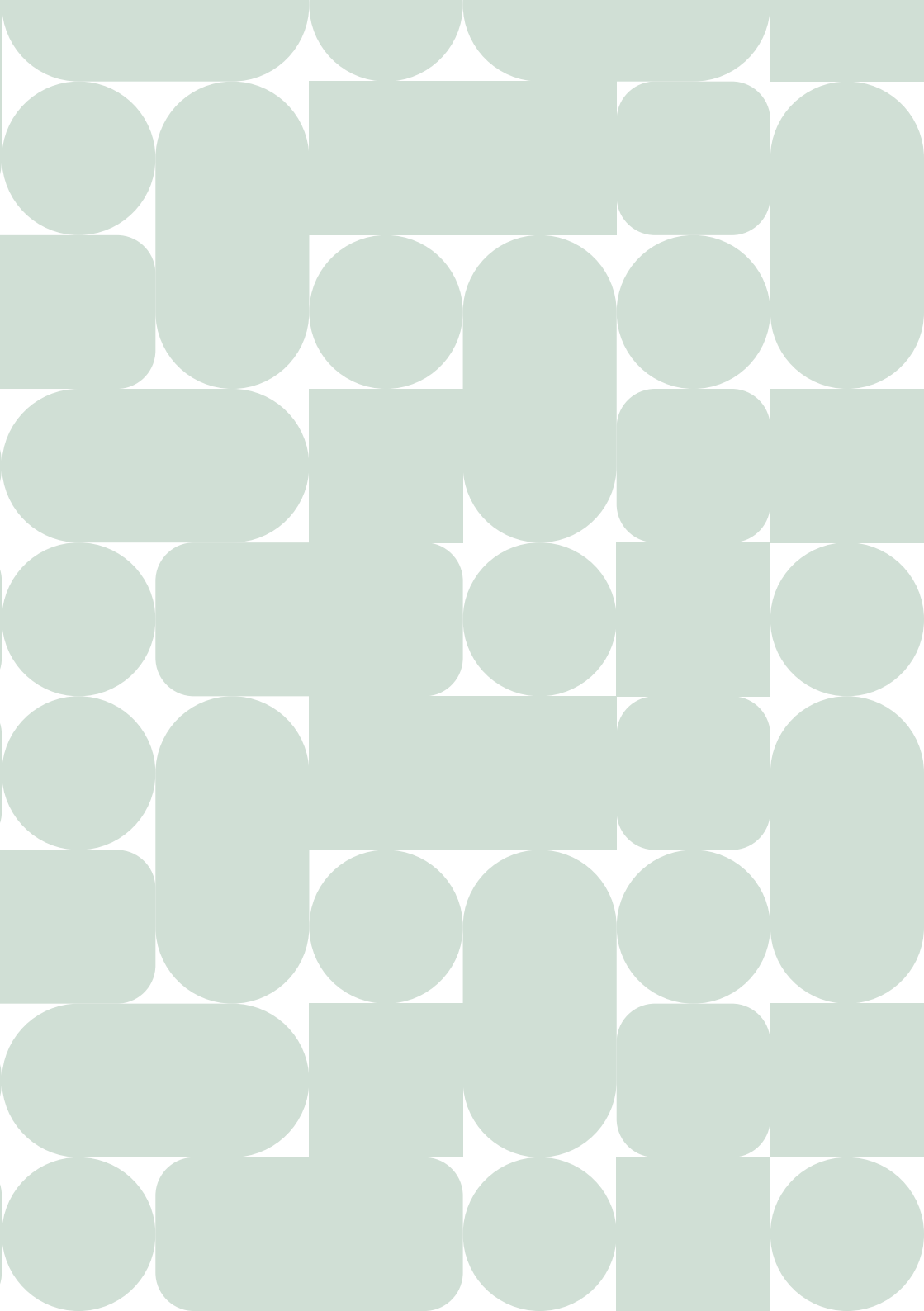

KODEKS POSTĘPOWANIA DLA DOSTAWCÓW

Operatora Gazociągów Przesyłowych GAZ-SYSTEM S.A.

SPIS TREŚCI

I. WPROWADZENIE	3
Nasze zobowiązania i wartości	3
Stosowanie Kodeksu	4
Zgodność z wymaganiami Kodeksu	4
Cele Kodeksu	7
Zakres Kodeksu	7
Współpraca z dostawcami	7
II. OCZEKIWANE STANDARDY POSTĘPOWANIA DOSTAWCÓW	9
1. Bezpieczeństwo pracy, ochrona zdrowia, ochrona przeciwpożarowa	9
2. Prawa człowieka i prawo pracy	13
3. Społeczności lokalne	15
4. Ochrona środowiska	17
5. Etyka w działalności biznesowej	19

I. WPROWADZENIE

Nasze zobowiązania i wartości

Operator Gazociągów Przesyłowych GAZ-SYSTEM S.A. („GAZ-SYSTEM”) jako spółka strategiczna rozwija system przesyłu gazu ziemnego, łącząc oczekiwania klientów z rozwojem firmy oraz rynku gazu w Polsce. Misją spółki jest zapewnienie bezpiecznego przesyłu gazu ziemnego w Polsce i aktywne tworzenie zintegrowanego systemu przesyłowego w Europie oraz dbanie o środowisko naturalne i kierowanie się zasadami zrównoważonego rozwoju.

GAZ-SYSTEM w swojej działalności dba o poszanowanie praw człowieka, stosunków pracy, ochrony środowiska oraz przeciwdziałanie korupcji. Spółka dokłada starań, aby prowadzić działalność zgodnie z zasadami biznesu społecznie odpowiedzialnego.

W swojej praktyce biznesowej GAZ-SYSTEM działa w zgodzie z kluczowymi wartościami zawartymi w Kodeksie Etyki, wyznaczającymi oczekiwane postawy i zachowania – tj.: z profesjonalizmem oraz wiarygodnością, przykładając wagę do współpracy, bezpieczeństwa i odpowiedzialności społecznej. Spółka z zaangażowaniem realizuje koncepcję odpowiedzialnego biznesu – dbając o wiarygodność i transparentność, buduje trwałe i przejrzyste relacje z zainteresowanymi stronami.

GAZ-SYSTEM ma świadomość, że w istotny sposób wpływa na rynek zamówień i kształtowanie najwyższych standardów biznesowych w swoim otoczeniu. Kierując się dbałością o jakość relacji biznesowych, promocję dobrych praktyk rynkowych oraz wywieranie pozytywnego wpływu na społeczeństwo i środowisko naturalne, spółka podjęła decyzję o opracowaniu Kodeksu Postępowania dla Dostawców (dalej Kodeks).

Stosowanie Kodeksu

GAZ-SYSTEM oczekuje od swoich Dostawców, że zapoznają się z niniejszym Kodeksem i będą wdrazali jego zapisy. W szczególności spółka wymaga:

- wdrożenia zasad i zapisów zawartych w Kodeksie do własnej działalności biznesowej oraz w działalność swoich poddostawców,
- identyfikacji i zarządzania ryzykiem biznesowym, etycznym, społecznym i środowiskowym wynikającym z prowadzonej działalności,
- ciągłego doskonalenia się poprzez wdrażanie działań naprawczych,
- bezzwłocznego zgłoszenia GAZ-SYSTEM zdarzeń powodujących naruszenie Kodeksu.

Zgodność z wymaganiami Kodeksu

GAZ-SYSTEM zastrzega sobie prawo do oceny stosowania Kodeksu przez Dostawców oraz kontroli zgodności realizacji przedmiotu umowy z wymaganiami kontraktu, jak również w zakresie spełnienia wymagań bezpieczeństwa i higieny pracy oraz ochrony środowiska,

Pracownicy GAZ-SYSTEM mogą audytować Dostawców. Spółka może posługiwać się podmiotami trzecimi w celu przeprowadzenia audytu.

W przypadku naruszenia zasad Kodeksu, GAZ-SYSTEM oczekuje od Dostawcy zaplanowania i wdrożenia działań naprawczych. W uzasadnionych przypadkach spółka zastrzega sobie prawo do wstrzymania działania Dostawcy do czasu usunięcia niezgodności.

GAZ-SYSTEM zastrzega sobie prawo do rozwiązania umowy na zasadach i w trybie określonym w zawartej umowie, jeśli Dostawca uzna, że stosowanie zapisów Kodeksu jest niemożliwe.

”

Wierzymy, że
budowanie
długofalowych
relacji z Dostawcami
w oparciu o zasady
odpowiedzialności
społecznej jest
kluczowe dla
rozwoju firmy.

Cele Kodeksu

Kodeks opisuje minimalne wymagania wobec Dostawców w zakresie postępowania zgodnego z wartościami i zasadami odpowiedzialności społecznej oraz zrównoważonego rozwoju.

Kodeks ma na celu:

- 1 ujednoczenie standardów postępowania Dostawców,
- 2 wskazanie dobrych praktyk postępowania Dostawców,
- 3 podnoszenie jakości dostarczanych produktów i świadczonych usług,
- 4 zmniejszenie prawdopodobieństwa wystąpienia ryzyka etycznego, społecznego i środowiskowego, związanego z działalnością biznesową Dostawców,
- 5 wdrożenie zasad społecznej odpowiedzialności GAZ-SYSTEM w całym łańcuchu dostaw.

Zakres Kodeksu

Kodeks został przygotowany w oparciu o przepisy prawa polskiego i międzynarodowego, standardy międzynarodowe oraz najlepsze praktyki biznesowe.

Dostawcami GAZ-SYSTEM są osoby fizyczne, osoby prawne lub jednostki organizacyjne nieposiadające osobowości prawnej, które zawarły umowę, złożyły ofertę bądź ubiegają się o udzielenie Zamówienia.

Niezależnie od zapisów niniejszego Kodeksu wszyscy Dostawcy GAZ-SYSTEM zobowiązani są do przestrzegania prawa, zasad i regulacji powszechnie obowiązujących w kraju, w którym działają.

Współpraca z dostawcami

GAZ-SYSTEM wdraża Kodeks Postępowania dla Dostawców w oparciu o dialog i partnerskie relacje z Dostawcami, pragnąc aktywnie uczestniczyć w podnoszeniu ich świadomości i odpowiedzialności społecznej. Spółce zależy, by Dostawcy sformułowali własną politykę odpowiedzialności społecznej i wdrożyli ją poprzez szkolenie swoich pracowników. GAZ-SYSTEM oczekuje od Dostawców otwartości i współpracy w zakresie przestrzegania zawartych w Kodeksie zasad.

II. OCZEKIWANE STANDARDY POSTĘPOWANIA DOSTAWCÓW

GAZ-SYSTEM oczekuje od Dostawców przestrzegania przepisów obowiązującego prawa, w szczególności w odniesieniu do zasad określonych poniżej.

1. BEZPIECZEŃSTWO PRACY, OCHRONA ZDROWIA, OCHRONA PRZECIWPÓŻAROWA

Spółce GAZ-SYSTEM zależy na prowadzeniu działalności biznesowej z zachowaniem wszelkich zasad bezpieczeństwa pracy, ochrony zdrowia oraz ochrony przeciwpożarowej. Głównym celem jest ochrona życia i zdrowia poprzez dążenie do minimalizacji ryzyk, aż do całkowitej eliminacji występowania przy realizacji zamówień zdarzeń wypadkowych, a także ochrona mienia przed pożarem i innymi miejscowymi zagrożeniami. Cel ten znajduje potwierdzenie w polityce bhp oraz regulacjach wewnętrznych, funkcjonujących w GAZ-SYSTEM. W związku z dbałością o wysoki poziom kultury bezpieczeństwa spółka oczekuje od Dostawców zapewnienia bezpiecznego i zdrowego środowiska pracy oraz działania w sposób odpowiedzialny, według najwyższych standardów.

Dostawcy GAZ-SYSTEM powinni:

Spełniać wymagania bezpieczeństwa pracy, ochrony zdrowia, ochrony przeciwpożarowej

- 1) zapewniać wszystkim pracownikom warunki pracy spełniające standardy bezpieczeństwa pracy, ochrony zdrowia oraz ochrony przeciwpożarowej, zgodne z wymogami prawa i obowiązującymi normami, z odpowiednim wykorzystaniem osiągnięć nauki i techniki,
- 2) organizować pracę w sposób zapewniający bezpieczne i higieniczne warunki pracy pracowników oraz bezpieczeństwo osób trzecich,
- 3) reagować na potrzeby w zakresie zapewnienia bezpieczeństwa oraz dostosowywać środki podejmowane w celu doskonalenia istniejącego poziomu ochrony zdrowia i życia pracowników, z uwzględnieniem zmieniających się warunków wykonywania pracy,
- 4) zapewniać bezpieczne narzędzia, maszyny i urządzenia niezbędne do wykonania pracy oraz materiały i środki ochrony zbiorowej i indywidualnej,
- 5) zapewniać, aby dostarczane produkty i usługi spełniały wynikające z obowiązującego prawa standardy jakości i bezpieczeństwa.

Być przygotowanym na sytuacje wypadkowe i awaryjne

- 1 posiadać standardy pracy i jakości usług odpowiadające wymogom bezpieczeństwa pracy, ochrony zdrowia oraz ochrony przeciwpożarowej zgodne z wytycznymi GAZ-SYSTEM,
- 2 zapewnić udokumentowanie posiadanych umiejętności i kwalifikacji swoich pracowników pod kątem bezpieczeństwa pracy,
- 3 cyklicznie szkolić swoich pracowników, zapoznawać podwykonawców i poddostawców z obowiązującymi zasadami bezpieczeństwa, w tym sposobami przeciwdziałania występowaniu zagrożeń w miejscu realizacji prac,
- 4 kontrolować i należyście dokumentować znajomość przez wszystkich pracowników i podwykonawców procedur związanych z wystąpieniem sytuacji awaryjnych i zdarzeń wypadkowych podczas realizacji prac na rzecz GAZ-SYSTEM oraz bezzwłocznie informować spółkę o:
  - wypadku przy pracy, wystąpieniu zdarzenia potencjalnie wypadkowego,
  - wystąpieniu pożaru, klęski żywiołowej lub innego miejscowego zagrożenia,
- 5 przeprowadzić ocenę ryzyka zawodowego uwzględniającą zagrożenia występujące podczas realizacji prac na rzecz GAZ-SYSTEM,
- 6 współpracować z GAZ-SYSTEM na rzecz zwiększania poziomu umiejętności i wiedzy pracowników w zakresie bezpieczeństwa pracy, ochrony zdrowia oraz ochrony przeciwpożarowej,
- 7 przestrzegać zasad bezpieczeństwa i higieny pracy w prowadzonej działalności oraz w czasie realizacji zamówień dla GAZ-SYSTEM.

2. PRAWA CZŁOWIEKA I PRAWO PRACY

GAZ-SYSTEM będąc firmą odpowiedzialną społecznie, w sposób transparentny komunikuje swoje wymagania dotyczące poszanowania praw człowieka i prawa pracy.

Od Dostawców GAZ-SYSTEM oczekuje poszanowania obowiązujących przepisów prawa krajowego i międzynarodowego, w szczególności: Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej, Kodeksu Pracy, Powszechnej Deklaracji Praw Człowieka. Dostawcy powinni podejmować działania na rzecz zagwarantowania poszanowania wspomnianych praw w działalności swojej oraz kontrahentów również podczas realizacji zamówień dla innych podmiotów.

Dostawcy GAZ-SYSTEM powinni:

Przestrzegać praw człowieka

- 1 spełniać wymagania w zakresie poszanowania Powszechnej Deklaracji Praw Człowieka w stosunku do wszystkich swoich pracowników i podwykonawców,
- 2 eliminować wszelkie przypadki łamania praw człowieka przez Dostawcę i jego podwykonawców.

Przestrzegać prawa pracy

- 1 przestrzegać przepisów o czasie pracy i prawidłowości w prowadzeniu ewidencji czasu pracy,
- 2 formalnie regulować stosunki pracy z pracownikami, a także podwykonawcami,
- 3 dbać o formę zatrudnienia lub nawiązania współpracy z osobą fizyczną zgodnie z obowiązującym prawem,
- 4 zapewniać terminowe wypłacanie wynagrodzenia za pracę lub innych świadczeń należnych pracownikowi i podwykonawcom,
- 5 dbać o równe traktowanie i niedyskryminowanie pracowników,
- 6 przeciwdziałać wszelkim przejawom dyskryminacji pracowników ze względu na płeć, wiek, niepełnosprawność, rasę, religię, narodowość, przekonania polityczne, przynależność związkową, pochodzenie etniczne, wyznanie, orientację seksualną, a także zatrudnienie na czas określony lub nieokreślony albo w pełnym lub w niepełnym wymiarze czasu pracy,
- 7 nie stosować wobec pracowników kar innych niż przewidziane w przepisach o ich odpowiedzialności porządkowej,
- 8 przestrzegać zakazu pracy dzieci, pracy przymusowej oraz innych form wyzyskiwania pracowników,
- 9 spełniać wymagania dotyczące poszanowania wolności pracowników do zrzeszania się.

3. SPOŁECZNOŚCI LOKALNE

Jedną z głównych wartości GAZ-SYSTEM jest szacunek wobec interesariuszy, przejawiający się w konstruktywnym dialogu i działalności na rzecz otoczenia. Zgodnie ze Strategią GAZ-SYSTEM, spółce zależy na budowaniu pozycji zaufanego partnera na poziomie lokalnym. Umocnianie dobrych relacji z lokalnymi społecznościami jest kluczowe dla realizacji procesów biznesowych oraz dobrego wizerunku GAZ-SYSTEM.

Spółka wspólnie ze swoimi Dostawcami współpracuje z przedstawicielami społeczności lokalnych w oparciu o dialog i wzajemny szacunek.

Dostawcy GAZ-SYSTEM we współpracy ze społecznościami lokalnymi powinni:

Szanować prawa społeczności lokalnych oraz ich członków

- 1 brać pod uwagę i rozumieć konsekwencje wpływu prowadzonej działalności na społeczności lokalne,
- 2 działać bezpiecznie i odpowiedzialnie, uwzględniając potrzeby społeczności lokalnych oraz ich członków,
- 3 ograniczać uciążliwość prowadzonej działalności dla społeczności lokalnych oraz ich poszczególnych członków,
- 4 dbać o minimalizację negatywnego wpływu na otoczenie, a w przypadku zaistniałych zmian dbać o przywrócenie stanu poprzedniego,
- 5 unikać sytuacji związanych z negatywnym oddziaływaniem na społeczność lokalną, mogących niekorzystnie wpływać na reputację Dostawcy oraz GAZ-SYSTEM,
- 6 zachowywać wysoki poziom kultury osobistej w relacjach ze społecznościami.

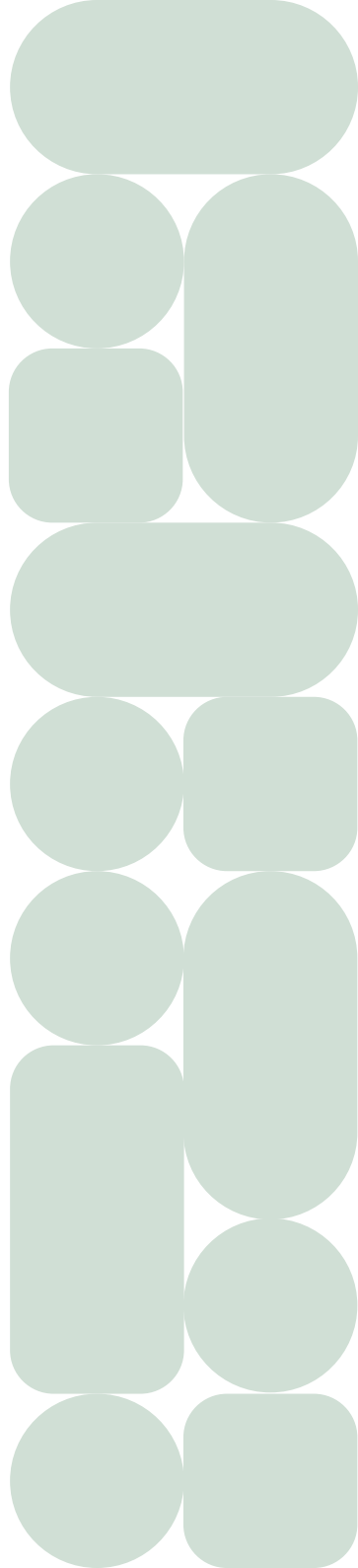
Współpracować z interesariuszami

- 1 nawiązywać w trakcie realizacji inwestycji współpracę z przedstawicielami lokalnej władzy i organizacjami społecznymi,
- 2 prowadzić rzetelną komunikację i dialog z przedstawicielami lokalnych organów władzy i społeczności, zgodnie z wartościami GAZ-SYSTEM,
- 3 podnosić kompetencje wewnętrzne w zakresie zasad i umiejętności prowadzenia dialogu z interesariuszami.

GAZ-SYSTEM zachęca swoich Dostawców do współpracy w zakresie zwiększania kompetencji dotyczących komunikacji społecznej i budowania relacji ze społecznościami lokalnymi.

”

Jedną z głównych wartości GAZ-SYSTEM jest szacunek wobec interesariuszy, przejawiający się w konstruktywnym dialogu i działalności na rzecz otoczenia.

4. OCHRONA ŚRODOWISKA

Jednym z głównych celów GAZ-SYSTEM jest prowadzenie działalności biznesowej przy jednoczesnym ograniczeniu negatywnego wpływu na środowisko naturalne. W związku z tym również Dostawcy zobowiązani są do minimalizowania wpływu swojej działalności na środowisko naturalne. Spółka oczekuje od Dostawców, aby w związku z realizacją umowy stosowali się do przepisów ochrony środowiska, wdrażali najlepsze praktyki oraz monitorowali swoje oddziaływanie na środowisko naturalne.

Dostawcy GAZ-SYSTEM powinni:

Posiadać wszystkie niezbędne dokumenty związane z ochroną środowiska

- 1 posiadać aktualne pozwolenia, zezwolenia, zgłoszenia, deklaracje, umowy i decyzje w zakresie ochrony środowiska w związku z prowadzoną działalnością oraz przestrzegać wynikających z nich wymagań.

Postępować zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa w zakresie ochrony środowiska i minimalizować negatywny wpływ na środowisko

- 1 przy realizacji umowy postępować zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa w zakresie ochrony środowiska, decyzjami administracyjnymi, własnymi oraz nałożonymi na GAZ-SYSTEM,
- 2 podejmować działania zmierzające do minimalizacji negatywnego wpływu na środowisko prac prowadzonych w związku z realizacją umowy,
- 3 stosować systemy i procedury pozwalające na ograniczanie negatywnego wpływu na środowisko i zabezpieczające przed wystąpieniem szkody w środowisku,
- 4 być przygotowanym na wypadek wystąpienia sytuacji niebezpiecznej dla środowiska i ponosić odpowiedzialność za własne działania.

5. ETYKA W DZIAŁALNOŚCI BIZNESOWEJ

Podstawowe wartości GAZ-SYSTEM, zawarte w Kodeksie Etyki spółki, to:

→ PROFESJONALIZM

Dbamy o najwyższe standardy zarządzania, sprawność operacyjną, doskonalenie procesów, systemów i technologii oraz rozwój kompetencji. Od naszych partnerów biznesowych oczekujemy zapewnienia wysokich standardów jakości oraz spełniania kryteriów merytorycznych gwarantujących należyłą realizację umów.

→ WIARYGODNOŚĆ

Jesteśmy pewnym, solidnym i stabilnym partnerem – dotrzymujemy zobowiązań, dbamy o przestrzeganie zasad prawa, uregulowań i norm branżowych oraz standardów i wytycznych. Na bieżąco dostosowujemy regulacje i budujemy mechanizmy kontrolne. Przyjmujemy odpowiedzialność za nasz wpływ na otoczenie.

Od naszych partnerów biznesowych oczekujemy analogicznych działań i postaw.

→ WSPÓŁPRACA

Budujemy partnerskie relacje z naszymi interesariuszami, tworzymy jasne zasady współpracy oparte na szacunku, zaufaniu i otwartej komunikacji. Dbamy o przyjazne warunki współpracy, szanujemy różnorodność i nie tolerujemy żadnych form dyskryminacji. Przy wyborze Dostawców dochowujemy należytej staranności, oceniamy rzetelnie i bezstronnie.

Od naszych partnerów biznesowych oczekujemy dbałości o trwałe biznesowe relacje oparte na zaufaniu i obustronnych korzyściach. Respektując zasady obowiązujące u naszych kontrahentów, oczekujemy jednocześnie poszanowania naszych regulacji.

→ BEZPIECZEŃSTWO

Naszą misją jest bezpieczny i nieprzerwany transport paliw gazowych. Dbamy o niezawodność i bezpieczeństwo infrastruktury. Jednocześnie troszczymy się o bezpieczne warunki pracy naszych pracowników oraz współpracowników. Budujemy świadomość priorytetu bezpieczeństwa i tworzymy warunki minimalizujące zagrożenia. Promujemy kulturę cyberbezpieczeństwa oraz dbamy o bezpieczeństwo danych osobowych.

Od naszych partnerów biznesowych oczekujemy równej dbałości i poszerzania wiedzy w zakresie bezpieczeństwa pracy, jak i bezpieczeństwa danych w zakresie fizycznym i cyfrowym.

→ SPOŁECZNA ODPOWIEDZIALNOŚĆ

Realizujemy nasze cele biznesowe zgodnie z zasadami zrównoważonego rozwoju, współpracując z różnymi grupami interesariuszy, szanując otoczenie społeczne i środowisko naturalne. Promujemy postawy proekologiczne, prowadzimy działania promujące edukację i ochronę środowiska, zachęcamy do podejmowania inicjatyw na rzecz potrzebujących.

Od naszych partnerów biznesowych oczekujemy prowadzenia działalności zgodnie z zasadami biznesu społecznie odpowiedzialnego z poszanowaniem społeczności lokalnych i w dialogu z partnerami społecznymi.

Również od naszych Dostawców oczekujemy zapewnienia wysokich standardów etycznego prowadzenia działalności biznesowej.

Dostawcy GAZ-SYSTEM powinni:

Zapobiegać korupcji i przekupstwu (w tym wręczaniu prezentów)

- 1 informować odpowiednich przedstawicieli GAZ-SYSTEM o zaobserwowanych nieprawidłowościach, naruszeniach obowiązujących zasad i polityk, bądź przypadkach korupcji czy przekupstwa,
- 2 nie uczestniczyć w jakiegokolwiek formie korupcji czy przekupstwa, w szczególności związanej z jakąkolwiek zapłatą lub inną formą korzyści, udzielaną jakimkolwiek przedstawicielowi innego podmiotu, w celu wpłynięcia na jego decyzję z naruszeniem prawa,
- 3 nie oferować ani nie przekazywać pracownikom GAZ-SYSTEM prezentów pieniężnych w jakiegokolwiek formie i sumie, korzyści materialnych i niematerialnych, korzyści bądź obietnicy korzyści, której propozycja może być interpretowana jako próba wpłynięcia na decyzję GAZ-SYSTEM dotyczącą wyboru Dostawcy. Przekazywanie pracownikom GAZ-SYSTEM upominków o charakterze marketingowym powinno odbywać na podstawie zdefiniowanych zasad obowiązujących u Dostawcy, równocześnie pracownicy GAZ-SYSTEM są zobowiązani do przestrzegania zasad obowiązujących w tym zakresie w spółce,
- 4 stworzyć system umożliwiający pracownikom zgłaszanie przypadków łamania zasad etycznych oraz umożliwiający szybkie reagowanie i eliminowanie naruszeń.

Postępować zgodnie z zasadami uczciwej konkurencji

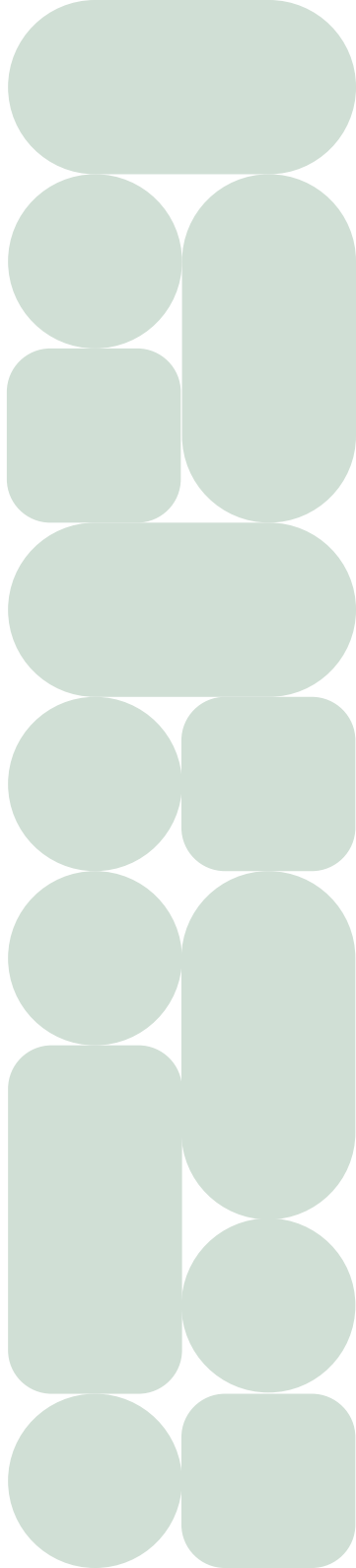
- 1 unikać konfliktów interesu, a w przypadku wystąpienia stosować adekwatne środki zapobiegawcze i prowadzić swoją działalność zgodnie z zasadami uczciwej konkurencji oraz wszelkimi obowiązującymi przepisami antymonopolowymi,
- 2 stosować uczciwe warunki handlowe i cenowe,
- 3 zapewnić terminowe płacenie należności i innych zobowiązań finansowych względem współpracujących osób/stron trzecich,
- 4 unikać wszelkich sytuacji konfliktu interesów, które mogą wpływać na poziom transparentności i uczciwości współpracy lub mieć negatywny wpływ na wizerunek i reputację Dostawcy, oddziałując tym samym negatywnie na postrzeganie GAZ-SYSTEM.

Zapewnić bezpieczeństwo i właściwe korzystanie z własności GAZ-SYSTEM

- 1 przed rozpoczęciem współpracy z GAZ-SYSTEM podpisać umowę o zachowaniu poufności lub zobowiązanie do jej przestrzegania,
- 2 zapewnić poufność przetwarzanych informacji przekazanych przez GAZ-SYSTEM i wykorzystywać je wyłącznie w odpowiedni sposób, a także zapewnić zabezpieczenie danych wykorzystywanych przez podwykonawców - zgodnie z obowiązującym prawem oraz zobowiązaniem do zachowania poufności i wewnętrznymi regulacjami GAZ-SYSTEM,
- 4 zobowiązać się do ochrony i właściwego zabezpieczenia narzędzi oraz innych udostępnionych przez GAZ-SYSTEM zasobów, w tym dóbr technologicznych oraz własności intelektualnej,
- 5 nie nadużywać udostępnionej przez GAZ-SYSTEM materialnej i niematerialnej własności i wykorzystywać ją wyłącznie w celu realizacji określonego zlecenia.

”

GAZ-SYSTEM zachęca
swoich Dostawców
do współpracy
w zakresie zwiększania
kompetencji dotyczących
komunikacji społecznej
i budowania relacji
ze społecznościami
lokalnymi.

KONTAKT

W przypadku pytań związanych z Kodeksem prosimy o kontakt:

→ **Operator Gazociągów Przesyłowych GAZ-SYSTEM S.A.**

ul. Mszczonowska 4

02-337 Warszawa

Pion Zakupów

Tel. 22 220 18 09

→ kodeks.dostawcow@gaz-system.pl